

KAZYS GERMANAS
(1897-1980)

Inžinierius, visuomenės veikėjas.

K. Germanas su Panevėžio gimnazija susijęs tuo, kad ją baigė evakuacijoje (Rusijoje) Pirmojo pasaulinio karo metais. 1929-1937 m. buvo pirmasis apskrities inžinierius.

Gimė 1897 m. spalio 9 d. Svetošino dvaro (Vilkaviškio raj.) darbininkų šeimoje. Apie jo vaikystę ir pirmuosius mokymosi metus išliko maža žinių. "Lietuvių enciklopedijos" VII tome parašyta, kad jis Rusijoje baigė evakuotą Panevėžio realinę mokyklą. 1918 m. grįžo į Lietuvą ir savanoriu įstojo į besikuriančią Lietuvos kariuomenę. Buvo pasiūstas į Karo mokyklą, kurią baigė 1920 m. 1923 m. dalyvavo Klaipėdos išvadavimo operacijoje. Kariškių netapo.

1922 m. įstojo į Lietuvos universiteto technikos fakultetą. Ji baigė 1929 m. ir gavo statybos inžinieriaus diplomą.

Pirmoji darbo vieta – Panevėžio apskrities savivaldybė (1929-1937), kurioje dirbo apskrities inžinierium. Buvo atsakingas už įvairias statybas (tiltų, mokyklų, administracinių pastatų), kelių tiesimą ir kt.

1937-1938 m. – Švietimo ministerijos specialaus mokslo departamento direktorius.

1938-1939 m. – susisiekimo ministras XIX-oje (VL. Mirono) vyriausybėje.

Nuo 1940 m. – vėl Švietimo ministerijos specialaus mokslo departamento direktorius.

Išvengęs 1941 m. tremties, 1944 m. pasitraukė į Vakarų. Gyveno Iliojaus valstijoje (JAV). Mirė 1980 m. balandžio 18 d.

Nepriklausomoje Lietuvoje jo straipsniai specialybės klausimais buvo spausdinami „Technikoje ir ūkyje“, „Savivaldybėje“.

Kokius gi pėdsakus paliko Panevėžio krašte?

Jo darbo metais pradėtas apskrities ligoninės plėtimas (Smėlynės g.), pastatyta keliolika pradinių mokyklų. Nemažas jo indėlis tiesiant kelius. 1933 m. netašytais akmenimis išgrįstas kelias į Berčiūnus (6 km.), 1934 m. nutiestas plentas į Pajuostę (3 km.), 1935 m. 6 km. plento Ramygalos kryptim, netašytais akmenimis išgrįstas kelias į Velžį (4 km.), 1936 m. dar 15 km. plento Ramygalos kryptim, 1937 m. nutiesta 13 km. plento Piniavos-Pumpėnų kryptim. Jo darbo metu mediniai tiltai pakeisti gelžbetoniniais: per Nevėžį – du Panevėžyje. Berčiūnuose, Miežiškiuose, Velžyje, Levaniškyje, prie Raguvos, Krekenavoje. Dalį jų projektavo K. Germanas. Originaliausias jo projektuotas arkinis tiltas per Lėvenį Paliūniškyje.

Šių dienų akimis žiūrint tai lyg ir nedideli darbai, tačiau visi darbai buvo atliekami be technikos: rankomis skaldomi akmenys, arkliais vežamas žvyras ir kt.